

Heid Cat zondag 16 vr en antw 40 t/m 42

Sterven

1 van de mensheid 2 van de Christus 3 van de christen

Gemeente,

Het verschil tussen kerk en wereld wordt steeds groter in Nederland. En komt op bepaalde terreinen het sterkste naar voren. Zoals bijv het praten over het weekend en de belevenissen daarin. Heel verschil, en best moeilijk om dan als christen, als jongere ook eerlijk en blijmoedig te zeggen wat jij zondag hebt gedaan. Of het praten over en omgang met sexualiteit. Of je een doorsnee Nederlander daarover hoort of een christen. En om dan ook ervoor uit te komen hoe je dat volgens de Bijbel ziet. Nog zo'n punt van verschil is het praten over 'de dood'.

"Hij is er zo tussenuit gegaan", kun je horen als iemand onverwachts overleed. Nou ja, hij is nu uit zijn lijden verlost en heeft tenminste rust als het over een ongelovige gaat. Ik snap niet waaraan hij dat verdiend heeft. Hij zal het boven de wolken wel goed hebben nou. En tijdens de afscheidsplechtigheid wordt popmuziek gedraaid, in de kist gaat een Feyenoord shirtje mee, en na afloop is er een afscheidsfeestje. Wat er aan weggestopte gevoelens onder zit kan heel anders zijn, maar zo voor het oog en gehoor is de dood een vriend. En leeft iemand op de wolken verder zoals hij het hier ook deed. Waarom zou je er bang voor zijn?

Ook weer moeilijk om als christen dan een tegengeluid te laten horen. Want de Bijbel spreekt er toch echt heel anders over. Al moet je ook nog enorm uitkijken dat je niet geïnfecteerd wordt door dat luchtige en makkelijke praten over de dood. Bijv tijdens een spel of een computergame.

1 van de mensheid

De Bijbel is er duidelijk over: de dood is gekomen door de zonde. De dood is een vreemd, tegennatuurlijk element in de schepping. Daarom is de evolutietheorie ook zo funest voor het christelijk geloof en onverenigbaar. Dan zou de dood er altijd bijgehoord hebben. Maar de dood is om de zonde gekomen. Rukt uiteen en los. Rukt en scheurt een mens los van het leven, en weg van alle verbanden van het leven. En scheuren doet pijn, laat littekens achter. Job noemt de dood de koning der verschrikking. Gekomen door de zonde. Omdat zonde schuld is voor God. Die roept om straf. Wie God in het gezicht slaat en afzet, die moet rekenen om straf, eeuwige straf. En de dood herinnert daaraan. De dood zegt ahw: meekomen. Naar Gods rechterstoel. Zoals de deurwaarder de man is die iemand op komt halen om te dagvaarden en

naar de rechter te brengen. De deurwaarder herinnert je eraan: je hebt schuld. Meekomen. Het is de mens gezet te sterven en daarna het oordeel. Zo Gij in het recht zult treden en gadeslaat al onze ongerechtigheden. Heel de akker van mijn leven: zoveel dagen lang en zoveel geboden breed. Wat een strafblad.

En als je schuld dan nog openstaat..... Niet door Jezus is weggenomen...

Daarom wordt sterven ook wel een roepstem genoemd. Kijk, als plegers van een misdaad in de cel zitten en één van hen wordt opgeroepen om voor de rechter te komen, dan weten de anderen: nou, hij begint eraan, straks zijn wij aan de beurt. Alle mensen hebben hetzelfde gepleegd: opstand tegen God. Als er één wordt geroepen voor de rechter, dan weet je als je achterblijft: straks ik, word ik opgehaald. Dat wil in elk geval laten nadenken: is mijn schuld dan betaald? Heb ik dan iets te vrezen of heeft Jezus het van mij overgenomen?

Die ernst mag ook blijken in stilte rondom de begrafenis. Dat het geen reunie wordt of bespreking van allerlei aangelegenheden, die de ernst weer onderspoelen en wegdrukken. Die ernst mag eruit blijken dat je stilstaat als een ruwstoet je tegenkomt. Dat je je apart kleedt voor een condoleance of als je naar een begrafenis gaat. Dat mag allemaal dienen om de indruk van wat sterven is te onderstrepen en te laten indalen in je hart. En ik doe er goed aan, wijs aan, op me in te laten werken: de overleden in de kist, is nu naar de ziel in de hemel of in de hel. Eeuwig bij God of eeuwig verlaten door God. De bedelaar Lazarus stierf en kwam in Abrahams schoot, de rijke man stierf en sloeg zijn ogen op in de hel. En als ik sterf, dan.....

Dan heb ik Jezus nodig, die de schuld voldoet. Jezus, Die voor de zonde heeft betaald. Hij, Hij alleen redt voor de rechterstoel.

2 van de Christus

Want Jezus is ook gestorven. Net als alle andere mensen. Nou, kun je dat zo zeggen? Dat Jezus stierf net als alle andere mensen? Gestorven is Hij wel. Gods Zoon is mens geworden. Mens om te kunnen sterven. Ook Hij ging de dood tegemoet. Zijn leven lang verzocht door de duivel, maar zonder ooit te vallen. Zonder ooit toe te geven, zelfs niet

in gedachten. Nooit heeft Hij gezondigd. Zijn leven lang dragend de zonde en de schuld der wereld. Zwaar buigend onder de toorn van God en de eeuwige straf. Zo zwaar dat Hij aan het kruis vervloekt werd en riep: Mijn God Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? En toen ging Hij sterven. Moest Hij sterven. Want wie zonde heeft moet sterven. En Jezus heeft zonde, wel niet zonden van Hemzelf, maar van anderen,

maar toch: Hij heeft ze, dus Hij met sterven. Maar....maar..... Hij gaat de dood tegemoet als Overwinnaar. Als iemand, van Wie de Rechter niets meer te eisen heeft. Hij heeft betaald en voldaan aan het kruis en toen Hij van God verlaten werd. Hij is al gestraft.

Kijk voor de mensheid is het leven – sterven – eeuwige straf. Voor Jezus was het: leven – eeuwige straf – sterven. De mensheid gaat de dood tegemoet als schuldige. De deurwaarder van de dood komt halen en dagvaarden voor de rechterstoel. Maar Christus gaat de dood tegemoet als Overwinnaar. Overwinnaar, want Hij is door de eeuwige straf heengegaan en heeft het geloof behouden. Overwinnaar op de duivel en de zonde, die Hij altijd heeft weerstaan. Daarom staat er ook in de Evangelien dat Jezus voor Hij sterft roept met een grote stem. Dat is onvoorstelbaar, want iemand die uitgemergeld is na uren of dagen lijden gaat steeds zachter praten en kun je op den duur niet meer verstaan, zo onhoorbaar is de stem. Maar Jezus, Hij roept met grote stem vlak voor de dood komt. Zijn overwinningskreet. Hij heeft overwonnen en gaat zo de dood tegemoet. Zelf zonder schuld en de schuld der wereld voldaan. Nou, dan moet de deurwaarder Hem ook weer loslaten. Iemand die de schuld betaald heeft, die mag de deurwaarder niet vast blijven houden. De dood kan en mag Jezus niet vasthouden en moet Hem laten gaan. Na drie dagen laat de dood Jezus los en Hij staat op in het leven.

En deze Jezus wordt ons verkondigd. Deze Jezus, Die heeft voldaan. Eens komt de deurwaarder, dat is zeker en die dagvaardt u voor Gods rechterstoel. Maar nu komt Jezus in de prediking en Hij heeft betaling bij Zich. Groot genoeg voor uw schuld. Groot genoeg voor de schuld der wereld, dus dan ook groot genoeg voor de schuld van die ene mens die u, die jij bent. Hij biedt u aan: volkomen verzoening van al uw zonden, betaling voor al uw schuld. Laat Mij voor u, daar u anders de eeuwige dood zult moeten sterven.

En het is het werk van de Heilige Geest om je te brengen tot de aanvaarding daarvan. Denk niet dat dat vanzelf spreekt. Want ik wil niet denken aan het sterven. Aan die dagvaarding en die rechterstoel. En als ik er al aan denk dan wil ik me mooier voordoen dan ik ben. Dan wil ik me aanvaardbaar maken en mijn schuld verkleinen of ontkennen zelfs. Wil ik wijzen naar anderen die volgens mij veel meer schuld hebben. Wil ik wijzen op omstandigheden die het best begrijpelijk en normaal maken vind ik dat ik ook wel wat schuld heb. Totdat de Heilige Geest me alles uit handen slaat. En ik de dagvaarding onder ogen zie. En ik erken: als de dood me haalt voor Gods rechterstoel: wie zal dan bestaan? Ik niet en nooit.

En de Heilige Geest brengt me tot de aanvaarding van Jezus' betaling. Denk niet dat dat vanzelf spreekt. Want ik kan en durf het me niet voor te stellen. Dat Hij mij dat aanbied. Zonder dat ik iets hoeft te doen of hoeft waardig te maken. Zonder dat ik iets terugbetalen kan. Ik zoek maar naar iets om te ruilen. Als ik dit eens probeer te vinden, of dat probeer te doen, dan kan ik er wat voor teruggeven. Want ik moet toch iets hebben om me in aanmerking te laten komen. Totdat de Heilige Geest me overtuigd en inwint: nu, nu mag ik Jezus' werk omhelzen en aanvaarden. Zonder geld, zonder prijs. Omdat Hij het mij aanbiedt, daarom.

Weet u hiervan? Het kan in twee tellen gebeurd zijn in je leven, al doe je er soms langer over. Maar weet u hiervan? Van de aanvaarding van Jezus' betaling? Eer dat de deurwaarder komt. Dat wel en dat moet echt. Eer de dood komt, moet dit in orde zijn. En de dood komt misschien vannacht wel, dus ik zou het voor zijn, nu, vanavond. Dan jaagt de dood geen angst meer aan want alles alles is voldaan.

Drie dingen verontrusten mijn gemoed.
Ten eerste dat ik sterven moet.
Het tweede verontrust mij nog veel meer,
dat ik niet weet wanneer.
Maar het derde verontrust mij bovenal,
dat ik niet weet waar ik komen zal.

Drie dingen troosten mijn gemoed.
Ten eerste de gaven van Jezus bloed.
Het tweede vertroost mij nog veel meer,
dat Hij ook is mijn God en Heer. Maar het derde vertroost mij bovenal,
dat ik eenmaal bij Hem wonen zal.

Als je zo erover praten mag, als de wereld het over sterven heeft op haar manier, maar jij mag er dit tegenover belijden, ja dan is het verschil tussen kerk en wereld groot heel groot. Dan heeft de kerk duizend keer meer te bieden dan de wereld.

3 van de christen

Want het sterven van de christen in van een andere orde geworden. Al is het zo, dat ook een kind van God sterven moet en zal. Wie gezondigd heeft zal sterven. Dat blijft gelden. En ook het sterven van een gelovige is nog steeds die roepstem: er is gezondigd. En als gevolg daarvan is de dood in de wereld gekomen. En dat blijft pijn doen en verdriet geven. Vooral als iemand jong door de dood wordt weggenomen. Levens eromheen raken ontwricht. Als je één bloem, één sneeuwklompje uit een kluit sneeuwklompjes uittrekt en weghaalt, dan worden de

sneeuwkllokjes eromheen ook allemaal beschadigd en losgemaakt en ontwrict. Vooral die het dichtste bij dat ene sneeuwkllokje stonden.

Maar er is ook een andere kant. De dood is niet alleen deurwaarder die komt dagvaarden voor het gericht. Voor het gericht waar ik zonder verschrikken voor verschijnen kan in Christus. De dood is ook door Jezus Zelf in dienst genomen als een lakei. Een hoveling van de koning. Een hoveling die brengt naar het paleis. Een hoveling die uit den vreemde ophaalt om naar huis te komen. Naar het koninklijk paleis. Een hoveling die op Gods tijd gezonden, want gelukkig is het niet aan mij om die tijd te bepalen, wordt om als een prins of prinses binnen te leiden in het koninklijk paleis. Uit de vreemde naar huis. Uit de strijd naar de overwinning. Bruidsjonker, die de bruid komt halen voor de bruiloft.

Ja, ook de gelovigen moeten en zullen sterven. Maar dan de vraag: Zou je dan altijd hier willen blijven? Zou je dan altijd in dit leven willen blijven? Ja, aan één kant wel, want het leven is geschenk van God en heeft veel om dankbaar te genieten, je hangt aan het leven. Maar is dat alles als je de Heere kent? Is er ook niet een andere kant? Zolang wij hier leven, zullen wij blijven zondigen. Zullen we onze zondige aard niet kwijtraken. En dat blijft voor verdriet zorgen, voor berouw, voor droefheid, voor strijd. En zolang we hier blijven leven zal de omgang met de Heere altijd gebrekkig blijven. Altijd op afstand, niet ten volle. Altijd weer doorkruis en afgebroken. Altijd weer aan verandering onderhevig en onder de maat. En zolang we hier blijven leven, blijven we dingen zien die ons ontzaglijk bedroeven en pijn doen. Alle verachting van Gods geboden, alle overtreding van Gods inzettingen. Alles waardoor God wordt onteerd en gekrenkt. En dan ook nog alles wat je verdriet doet. Alle pijn en lijden, gebreken en kruisen. Zou je het willen dat dat altijd zou blijven duren? Dat dit leven eindeloos zou zijn?

Ligt er in het christenleven als het goed is niet een hunkering naar huis? Een heimwee naar boven? Of zijn we dat kwijtgeraakt in onze welvaart? In onze manier van leven? In ons egoïsme en zelfgerichtheid? In onze zelfgenoegzaamheid en ingezonkenheid? Dat is wel een vraag waard. Geen verlangen naar die hoveling?

En dan heeft de dood nog een functie. Deurwaarder, hoveling, en chirurg. Een chirurg opereert. Neemt het gezwel weg. De dood is de chirurg van God, Die opereert, die het gezwel van de zonde wegneemt. De zondige aard uitsnijdt. Dat lukt hier niet en nooit. Alle genade en alle strijd tegen de zonde bant hem niet uit. De bron blijft. Maar de chirurg van de dood snijdt je zondige aard eruit. Dan is de zonde weg. Dan is het onvolmaakte weg. Dan is er zondeloosheid en volmaaktheid aan de overzijde. Voor ons zegt antw 42 is de dood geen betaling voor de zonde, maar afsterving aan de zonde en doorgang tot het eeuwig leven.

De dood is wat de Rode Zee was. De Rode Zee in Exodus 14. Die Rode Zee was voor Egypte de ondergang. Maar voor Israel de doorgang. Voor wie Jezus niet kent is de dood de ondergang. Voor eeuwig erin bedolven en nooit meer boven komen. Voor degenen die van Christus zijn is de dood de doorgang. De verlossing van de farao van de duivel en de zonde, en de doorgang naar het volle leven. De dood: hoveling tot de heerlijkheid en chirurg tot de volmaaktheid.

Onze geliefden die in de Heere stierven zijn ontslapen. En dan weet je wel als kind, slapen dat doe je in de hoop dat je weer wakker wordt. En soms lig je 's avonds als je in bed ligt al te denken wat je dan zult gaan doen. En verheug je je op de volgende dag. En je hebt gebeden: ik ga slapen ik ben moe. Heere houdt ook deze nacht over mij getrouw de wacht. En het laatste couplet: doe mij dankbaar en gezond opstaan in de morgenstond, als ik mijn ogen opendoe straalt Uw zon mij vriend'lijk toe. Dat is het sterven van onze geliefden die in de Heere stierven. Hun begrafenis, hun ter aarde bestelling is een zaaien zegt Paulus in I Corinthe 15. Zaaïen. Van een nog zo jong lichaam of een zo uitgeteerd, aangetast lichaam. Maar wie zaait verwacht een oogst. Zij zullen opstaan in de oogst der wederopstanding. Met een verheerlijkt, onsterfelijk onvergankelijk, krachtig lichaam.

Wat een troost als je dat mag weten. Wees er open en eerlijk over. Naar geliefden, man, vrouw, kinderen, vriend, vriendin. Wees er open over. Ook als het voor jezelf een vraagteken is. een strijd is. Opdat je geliefden mee kunnen strijden. Vanuit de Bijbel en in het gebed. Waarom vraag je wel hulp als je je lichaam niet vertrouwt en zou je het niet doen als je ziel niet vertrouwt? Waarom zou je wel hulp vragen als je lichaam pijn heeft en gewond is, en niet als je ziel pijn heeft en verwond is?

En als er onzekerheid of vrees is over hen die ons voorgingen? Jezus weet het en Hij draagt ons als wij de last niet dragen kunnen en er onder bezwijken zouden.

En wij die leven? Die in Christus zijn zullen sterven. Dan laat ook ik mij begraven. Want dat deed Jezus ook. Ook dan zet ik mijn treden in Zijn spoor. Ook daar is Hij mij al voor geweest. Ook het graf heeft Hij voor mij geheiligd en tot een wachtkamer gemaakt. Want wordt mijn ziel van stonde af aan, direct na mijn sterven, opgenomen tot haar Hoofd Jezus Christus. En het leven breekt ten volle door. Mijn lichaam moet nog wachten en zal opgewekt worden. In een leven zo volmaakt en volkomen. Een leven waar de dood niet komen zal. Als deurwaarder niet, want er staat: verboden toegang. Als hoveling niet, want dat is niet meer nodig. Ik ben er al. Als chirurg niet want dat is niet meer nodig,

want ik ben al volmaakt. Geen dood, geen begraafplaats, geen rouw op de nieuwe hemel en nieuwe aarde.

Sterven is dan erven. Daarom zei Paulus, als ik nou alleen op mezelf let, even niet denk aan mijn geliefden, ja dan wenste ik wel ontbonden te worden en met Christus te zijn want dat is zeer verre het beste. En hebt u nooit momenten dat u zegt: ik voel het mee Paulus. Ik voel het mee. Het volle leven trekt. En trekt zo sterk dat ik mijn zonden moe ben en mijn berouw, dit leven moe ben en mijn strijd. En hunker naar de volle opbloei van het Leven.

Amen